

آموزش ++C آزیایه programming

نویسنده: SAalek

منتشرشده در : انجمنهای گفتگویی سایت www.irforums.org

قسمت : اول

توضیح: در صورت برخورد با هرگونه مشکل در طول آموزش در تالارهای گفتگویی سایت www.irforums.org مشکلات خود را بیان کنید.

می خواهیم در این آموزش از ابتدا ، با دستورات سی ++ کار کنیم. ++C ولی مسلم است که در بیشتر سینتکس ها ، سی ، با سی++ ، مشابه است.

آدرس سایت منبع:

<http://www.uow.edu.au/%7EEnabg/ABC/ABC.html>

من تمامی برنامه هایی که اینجا می گذارم را با توربو سی چک می کنم.

در ضمن ، تا تمرین نکنید ، خواندن آموزش فایده ندارد. من هم همراه با ارایه این آموزش با دستورات تمرین می کنم.

موفق باشید.

یک توضیح مقدماتی بدهم ابتدا.

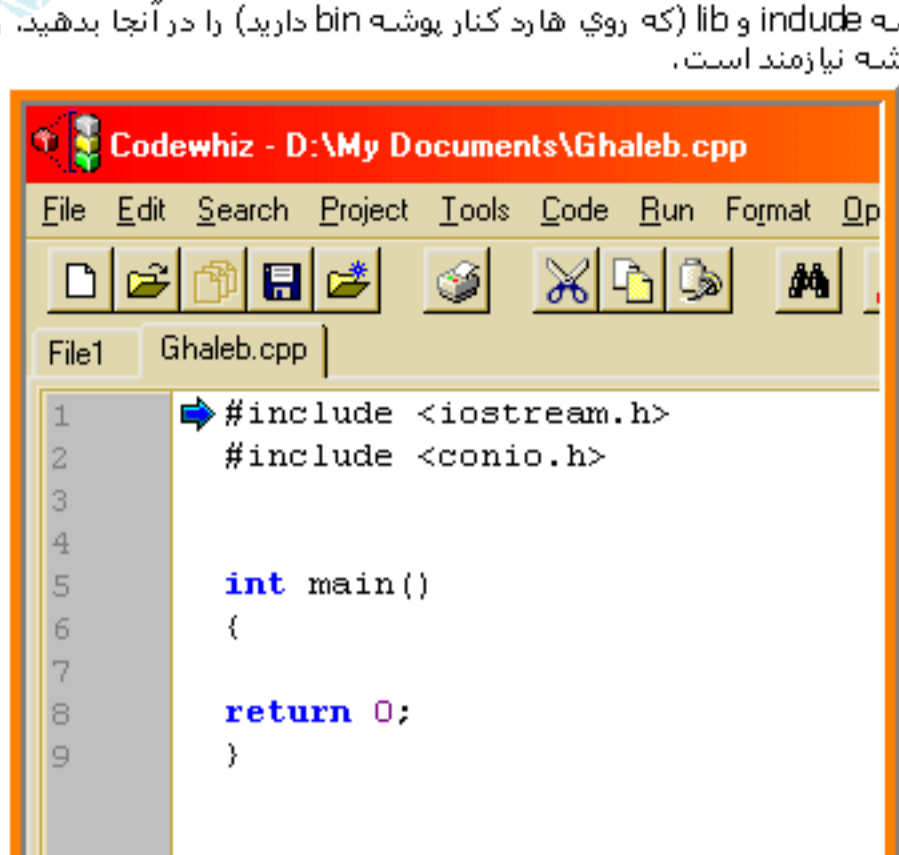
شما کدها را می توانید در هر ادیتوری بنویسید. مثلا در (نت پد) بنویسید و با پسوند مورد نظر save کنید. ولی بهر حال بایستی یک کامپایلر داشته باشید تا به فایل قابل اجرا یعنی exe تبدیل کنید. من فعلا با توربو سی عمل تبدیل را انجام می دهم.

به فایلی که کدهای شما در آن ذخیره شده ، سورس SOURCE می گویند. پسوند در سی عبارت است از ((.dat سی)) و C. ++ در سی++ عبارت است از ((.cpp سی پی پی)).

من از codewhiz هم به عنوان ادیتور استفاده می کنم. که فرقی با نت پد notepad ندارد. از این ادیتور می توانید برای ویرایش و ذخیره سورس در اسمبلی هم استفاده کنید. و حتی زبانهای دیگر.

اگر از توربو سی و حتی کامپایلرهای شبیه آن استفاده می کنید، برای اجرا و رفتن به محیط برنامه می توانید در پوشه bin فایل TC را اجرا کنید. و بعد سورس خود را باهاش open کنید و کار کنید.

آگه اولین باره که با توربو سی و نرم افزارهای مشابه اش دارید کار می کنید، نکته مهم اینه که بروید به منوی option و بعد زیر منوی Directories و آدرس پوشه include و lib (که روی هارد کنار پوشه bin دارید) را در آنجا بدهید. زیرا برنامه برای توانایی کامپایل کردن به این دو پوشه نیازمند است.

در شکل بالا قالب ساده ی برنامه سی(دیگه ++ اش را نمی گم و فاکتور می گیرم. هر چند با هم زیاد فرقی هم ندارند) را می بینید. قبل از باز شدن برنامه اصلی که با کلمه main (یعنی اصلی) شروع می شود، بایستی بگوییم که از چه فایل های header می استفاده خواهیم کرد.

البته در این برنامه ، هیچ دستوری داخل برنامه نیست و برنامه خالی است. و من فقط دو دستور احضار header را برای مشاهده بعنوان مثال باقی گذاشتم.

کلا هر دستوری که در سی استفاده میشه ، یک تابع است. هر فایل header که داخل پوشه include است، تعدادی از این توابع را پشتیبانی می کند.

از طرفی خود برنامه اصلی هم ، بعنوان یک تابع عمل می کند.

تابع به چیزی می گوییم که ورودی بگیرد و خروجی بدهد. در اینجا می بینید که تابع main ورودی ندارد ، چون داخل پرانتز آن چیزی نوشته نشده. ولی می شود نوشت. شاید بعدا طرز ورودی دادن به تابع main را هم گفتیم. ولی در سطح مبتدی زیاد این کار کاربرد ندارد. و معمولا این تابع ورودی نمی گیره.

حالا می رسیم به برگرداندن می شود و ما فعلا کاری نداریم که سیستم با این صفر چه کار می کند.

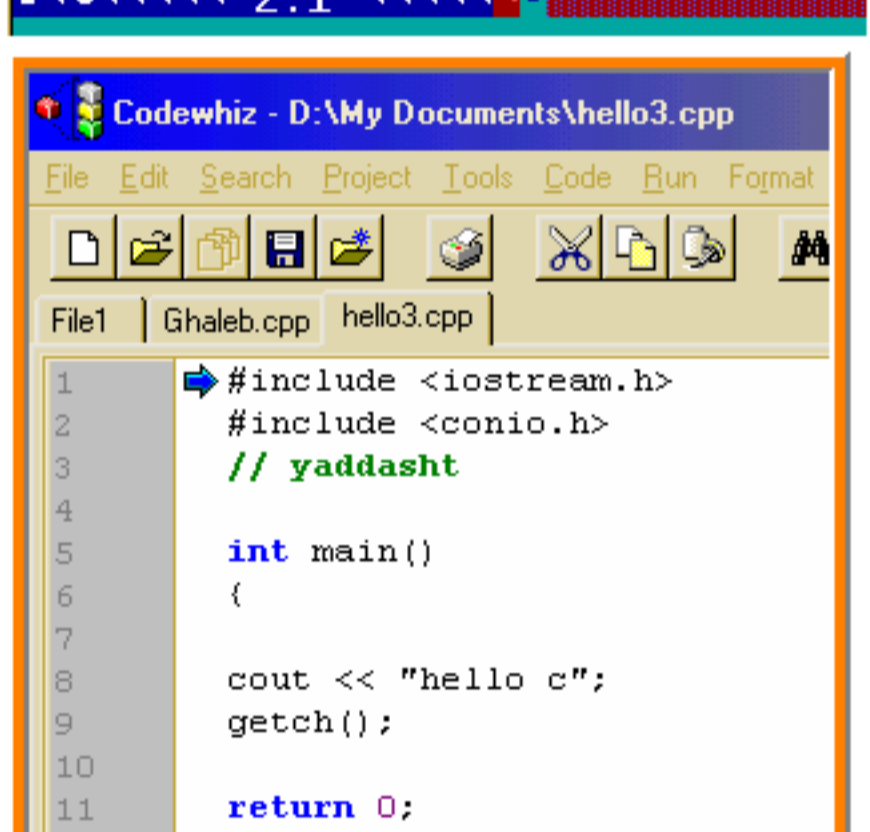
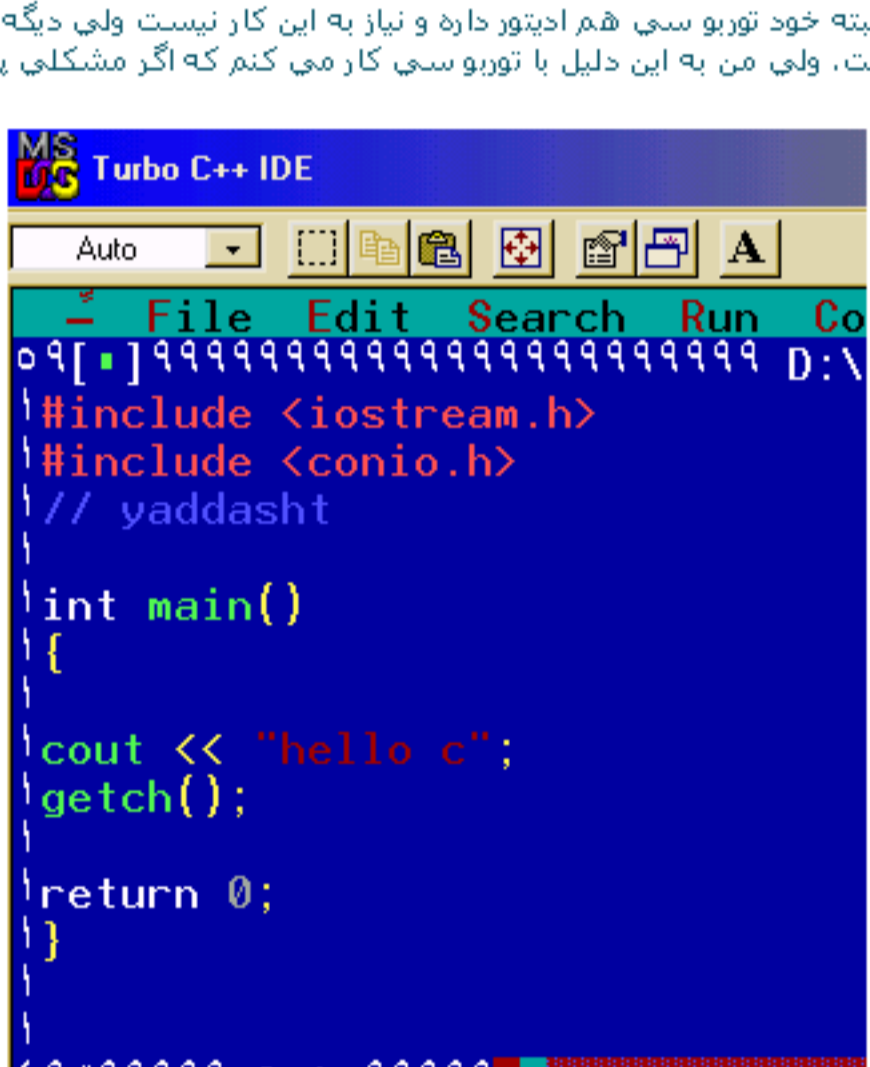
خلاصه این که برنامه اصلی هم مثل یک تابع عمل می کند.

شاید شما جور دیگه دیده باشید قالب main را. مثلا return 0 را نداشته باشد، آنطور هم می شود ولی بایستی main را از اول بگوییم که خروجی ندارد. چون تابع های بدون خروجی هم می تانید که داریم. ولی چون ما از کلمه int استفاده کردیم (که به معنی صحیح است) ، پس خروجی هم باید اعلام کنیم.

یک نکته مهم هم اینه که بعد هر دستور سی ، بایستی سمی کالن بگذارید. و می بینید که بعد return ، سمی کالن داریم. بعد main و include ها نمی خواهد. مواقعی هم هست که نمی خواهد ولی خیلی کم است مواردش و هر جا پیش آمد می گیم. فعلا شما هر دستوری در برنامه نوشتید ، خواستان به سمی کالن انتهای خط باشد. چون اگر نگذارید خطا می گیرد.

تا اینجا من از آموزشهای سایت استفاده نکردم. چون اون از کمی بعد تر شروع کرده بود و من می خواستم از اول بگویم. ولی از پست بعد سعی می کنم موبوم از روی ان جلو بروم.

می بینید که من در codewhiz دارم کار می کنم. بعد از نوشتن کدها ، با پسوند cpp ذخیره می کنیم و با یک کامپایلر مثل توربو سی تبدیل به فایل اجرایی می کنم. البته خود توربو سی هم ادیتور داره و نیاز به این کار نیست ولی دیگه سلیقه ای است. ویژوال سی هم خوبه چون محیطش dos می نیست. ولی من به این دلیل با توربو سی کار می کنم که اگر مشکلی پیش بره بیاد ، برای من هم پیش بیاد و توضیح بدهم

این اولین برنامه ای است که کاری انجام می دهد.

و کارش اینه که می نویسد hello C .

من از محیط توربو سی هم عکس گرفتم تا با شما محیط آشنا بشوید. در برنامه توربو سی ، از منوی RUN ، گزینه اول RUN را بزنید تا نتیجه اجرا را ببینید.

شرح برنامه: cout کارش چاپ متن و عدد است. در اینجا کلمه hello C را می نویسد. به 2 علامت کوچکتر که با shift+ ایجاد می شود توجه کنید (>>) و به کوتیشنها دو طرف عبارتمان دقت کنید. و به علامت سمی کالن در آخر جمله که اجباری است خواستان باشه.

دستور getch() کارش این است که زدن کلیدی و دریافت آن کلید را طلب می کند. علت استفاده از آن اینه که اگر نباشه ، برنامه انقدر سریع اجرا میشه و بسته میشه که چیزی را ما نخواهیم دید. پس با قرار دادن این دستور تا ما کلیدی را نزده ایم ، فرصت تماشای نتیجه را داریم.

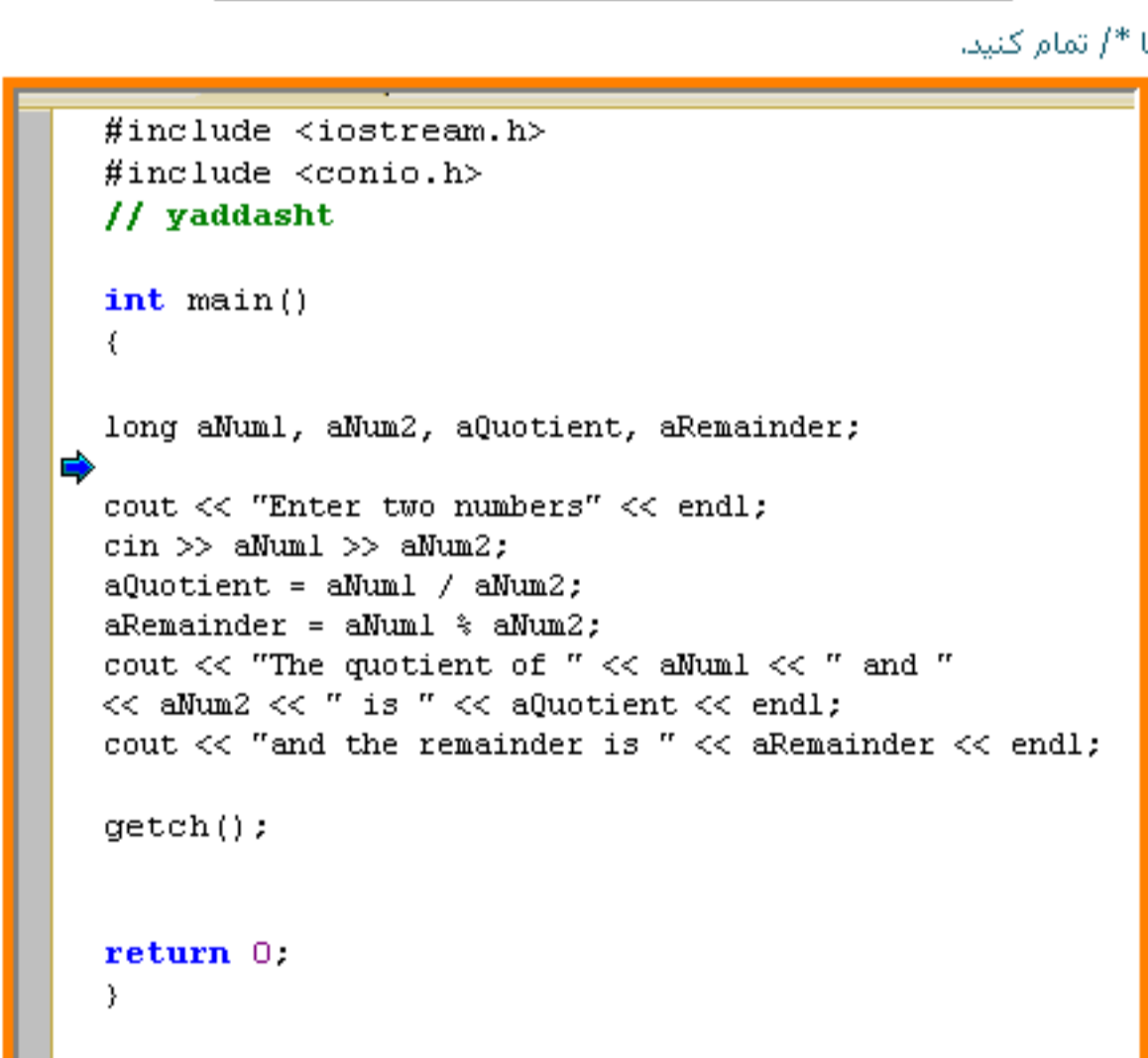
کامنت گذاری: به نظر من این اولین چیزی که در برنامه نویسی باید یاد بگیریم. آنجا که در شکل من نوشته ام yaddasht (یادداشت) دقت کنید. قبلش دو تا ممیز آمده. این دو ممیز باعث می شود که هر چه بعدش بیاد ، موقع کامپایل ، خوانده نشه و ما آزادیم هر یادداشتی را بعد این علامت بگذاریم.

منظور من این بود که شما بروید یک امتحانی بکنید. بروید هر بار قبل هر یک از include ها این علامت(دو ممیز) را بگذارید. خواهید دید که include اول اگر به شکل کامنت درآید (که در حقیقت مثل پاک کردن این خط برنامه است) دستور cout خطا خواهد داد. چون این تابع در header می به نام istream است و دومین include هم برای getch() لازمه. البته ممکنه چندین تابع با یک header پشتیبانی بشوند که امر واضع است.

نکته: کامنت (یادداشت) های یک خطی را می شود با // استفاده کرد ، ولی برای کامنتهای چند خطی از شکل زیر استفاده کنید

```
/*
This program converts [H+] into
pH using formula
pH = - log10 [H+]
*/
```

یعنی با /* شروع کنید و با /* تمام کنید.

حالا به برنامه بالا نگاه کنید. cin برعکس cout است. کارش گرفتن عددی از کاربر است. کاربر باید عدد را تایپ کند و اینتر کند.

چیز جدیدی نداریم به جز long ، که تعریف کردن متغیر است. در خطی که این دستور آمده می بینید که 4 متغیر از این نوع تعریف شده و دو تای اول برای دریافت دو عددی است که کاربر می دهد و دو عدد بعدی برای قرار دادن حاصل تقسیم و باقیمانده درش است.

توجه کنید که با cin علامت بزرگتر را داریم نه علامت کوچکتر. به دستور end ((اند + حرف ال)) توجه کنید و همچنین توجه کنید که در پایان تمامی خط ها ، علامت سمی کالن موجود است. شاید برسید که endl کارش چه. بروید برش دارید تا تفاوت را ببینید. البته سمی کالن را اشتباهی بردارید ، ولی علامت های کوچکتر را باید بردارید. من رفتم الان امتحان کردم. عبارت ها به خط بعد نمی رود و در ادامه همان خط چاپ می شود که زیبا نیست.

شاید بخواهید بدانید که long چه نوع متغیری است ، که بحث انواع متغیرها در سی ++ مطرح میشه . شکل زیر یک شمایی مفید و مختصر به شما می دهد.

type	(short name)	data
short int	short	integer value in range -32768 to +32768
long int	long	integer value in range ±2,000million
float		real number (low accuracy)
double		real number (standard accuracy)
char		character (a letter, digit, or other character in defined character set)

عدد صحیح integer و عدد اعشاری real .

من رفتم یک امتحان کردم و در برنامه به آن عدد اعشاری دادم. برنامه از حالت اجرا خارج شد. چون ما گفتیم که عددی که کاربر می دهد باید عددی صحیح باشد نه اعشاری.

به خودم مجاز هر یک هم نگاه کنید. اگر عدد شما بالای 32 هزار است ، از short استفاده نکنید. زیرا تعداد باینهایی که در حافظه برای عدد شما در نظر گرفته میشه محدوده و اگر عدد بزرگتر باشه ، حتی اگر برنامه دچار اختلال نشه ، معلوم نیست اضافه اش چه سرنوشتی پیدا می کنه و مسلم است که نتیجه محاسبات درست درنخواهد آمد.

```
<include <iostream.h#
<include <conio.h#
yaddasht //

()int main
}

;long aNum1, aNum2, aQuotient, aRemainder

;cout << "Enter two numbers" << endl
;cin >> aNum1 >> aNum2
;aQuotient = aNum1 / aNum2
;aRemainder = aNum1 % aNum2
"cout << "The quotient of " << aNum1 << " and
<< aNum2 << " is " << aQuotient << endl;
;cout << "and the remainder is " << aRemainder << endl;

;()getch

;return 0
{
```

پایان قسمت اول